

Inhoud

7 Ter introductie

ACTUALITEIT

---

10 DWARS: TON ROMBOUTS EN MARCEL WINTELS
Het CDA heeft de weg omhoog weer gevonden

14 STEFAN GEHROLD & OLAF WIENZKE
Het CDA mag de lotsverbondenheid met Europa niet opgeven

18 WINAND QUAEDEVLIET
Welk nieuw hoofdstuk Europese geschiedenis wil het CDA mee gaan schrijven?

22 DIRK GOTINK & HANS JANSSENS
De diploma-unie

26 BINNENHOF BUITENOM: JAN DIRK SNEL
Ferm vanuit het Europees belang

Allemaal even decentraal graag!

---

30 PETER CUYVERS, ALBERT JAN KRUITER & MAARTEN NEUTEBOOM
Subsidiariteit *revisited*: decentralisatie in christendemocratisch perspectief

---

VAN VERZORGINGSSTAAT NAAR PARTICIPATIESAMENLEVING

---

42 MARTIJN VAN DER STEEN
De geboorte van de moderne verzorgingsstaat en de herontdekking van oude vormen

52 INTERMEZZO: CLÉMENCE ROSS-VAN DORP 'Wmo in CDA nooit goed begrepen'

54	JAN DIRK SNEL	Samenwerken in zorg – een kleine geschiedenis
63	LEONARD GELUK	Leren we van ‘in het verleden behaalde resultaten...’?
.....		
PARADOXEN EN KNELPUNTEN ROND DECENTRALISATIE		
.....		
70	PIETER JAN DIJKMAN & MAARTEN NEUTEBOOM	<i>In gesprek met Piet Hein Donner</i> ‘Je kunt niet blazen en het meel in de mond houden’
79	RIK PEETERS	De poortwachterstaat als hoeder van de participatiesamenleving
87	MICHIEL HERWEIJER	Decentralisatie en de zorg voor fjnschaligheid
94	INTERMEZZO: JAN DE VRIES	‘Het grote gevaar is het wensdenken’
96	GEERTEN BOOGAARD & JOB COHEN	Wie kust de politiek wakker? Over de organisatie van lokale democratie in het sociale domein
104	HESTER VAN DE BOVENKAMP & HANS VOLLAARD	De informele vertegenwoordiging van cliënten en patiënten in het sociale domein
113	KEES JAN DE VET & LINDA HAZENKAMP	Lokale beleidsperspectieven voor een succesvolle participatiesamenleving
121	FRANS VOSMAN	Zorg vanuit zorgen gedacht: de veranderende ethiek in een gedecentraliseerde zorg
.....		
DECENTRALISATIE IN CHRISTENDEMOCRATISCH PERSPECTIEF		
.....		
130	PETER CUYVERS	Vertrouw uw burgers
137	RIEN FRAANJE	De decentralisaties en de gemeenteraad: van geprofileerde naar dienstbare politiek

145	GERBER VAN NIJENDAAL	Het belang van een groter eigen belastinggebied voor de gemeente
154	INTERMEZZO: MICHEL VAN DER VLIES	‘Begin de decentralisatieoperatie bij het gezin’
156	MARTINE OLDHOFF & PETRUSCHKA SCHAAFSMA	Samenredzaam op eigen kracht?
164	GERRIT DE JONG	Decentralisatie en de acceptatie van verschil
.....		
168	BART JAN SPRUYT	De actualiteit van <i>Alexander Frederik de Savornin Lohman</i>
.....		
BOEKEN		
.....		
178	HANS JANSSENS	Bespreking van Benjamin Barber <i>Als burgemeesters zouden regeren. Haperende staten, opkomende steden</i>
182	LIESBETH SPIES	Bespreking van Nico de Boer & Jos van der Lans <i>DEcentraal. De stad als sociaal laboratorium</i>
186	ERIC JANSE DE JONGE	Bespreking van Michael Ignatieff <i>Vuur en as. Succes en falen in de politiek</i>
.....		
BEZINNING		
.....		
191	RAMONA MARAMIS	• <i>Het gaat om het bouwpakket</i>
192	PETRA VAN DER BURG	